

Sygn. akt IV KO 86/22

POSTANOWIENIE

Dnia 1 grudnia 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Wąsek-Wiaderek

w sprawie **B. M.**

skazanego za czyn z art. 197 § 3 pkt 2 k.k. w zw. z § 2 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k.
na posiedzeniu w Izbie Karnej w dniu 1 grudnia 2022 r.,
w przedmiocie rozważenia dopuszczalności wniosku o wznowienie postępowania w
sprawie zakończonej prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Katowicach z
dnia 10 grudnia 2015 r., sygn. akt II AKa 462/15, utrzymującego w mocy wyrok
Sądu Okręgowego w Bielsku-Białej z dnia 15 września 2015 r., sygn. akt III K
57/14,
na podstawie art. 545 § 3 k.p.k.,

p o s t a n o w i ł:

- 1. odmówić przyjęcia wniosku wobec jego oczywistej bezzasadności;**
- 2. pozostawić bez rozpoznania wniosek skazanego o wyznaczenie obrońcy z urzędu i zwolnienie od kosztów.**

UZASADNIENIE

Pismem z dnia 14 lipca 2022 r. B. M. wskazał, że wnosi „zażalenie od decyzji wniosek o wyznaczenie obrońcy z urzędu celem sporządzenia wniosku o wznowienie postępowania, wnikliwe zapoznanie i przejrzenie akt” (k. 2 akt IV KO 86/22).

W drugim piśmie z dnia 14 lipca 2022 r. B. M. wniósł osobisty wniosek o wznowienie postępowania, powołując się na argumenty zawarte w piśmie z dnia 3 czerwca 2022 r. w sprawie IV KO 168/21. Zdaniem skazanego zostały tam zawarte

okoliczności stanowiące podstawę do wznowienia postępowania, jednakże w piśmie z dnia 14 lipca 2022 r. skazany tych okoliczności powtórnie nie przytoczył (k. 3 akt IV KO 86/22).

Trzecim pismem z dnia 14 lipca 2022 r. skazany zwrócił się do Sądu Najwyższego z wnioskiem o uchylenie środka zabezpieczającego orzeczonego w wyroku Sądu Okręgowego w Bielsku-Białej z dnia 15 września 2015 r., sygn. akt III K 57/14, podnosząc, że został on orzeczone „na błędach, uchybieniach rażących, które nie powinny mieć miejsca” oraz „w oparciu o nieprawidłowe badania i opinie biegłych sądowych sprzeczne z innymi opiniami” (k. 7-8 akt IV KO 86/22).

W czwartym piśmie z dnia 14 lipca 2022 r. B. M. wniósł o przywrócenie terminu do wniesienia skargi do Europejskiego Trybunału Praw Człowieka (k. 9 akt IV KO 86/22).

Piątym pismem z dnia 14 lipca 2022 r. skazany zwrócił się do Sądu Najwyższego o wyznaczenie obrońcy z urzędu celem sporządzenia skargi do Trybunału Konstytucyjnego (k. 10 akt IV KO 86/22).

W piśmie z dnia 10 sierpnia 2022 r. B. M. doprecyzował swoje żądanie wznowienia postępowania, przy czym wskazał, że powołuje się na surowość zastosowanej wobec niego represji karnej i niezastosowanie art. 31 § 2 k.k. oraz rażące uchybienia w toku postępowania polegające na celowym doborze biegłych, którzy wydali opinię dla niego niekorzystną, a także wskazał na nieprawidłową obsadę Sądu I instancji z uwagi na nieobecność jednego z ławników. Raz jeszcze wniósł o wyznaczenie obrońcy z urzędu, ponadto o zwolnienie od kosztów sądowych (k. 16-17 akt IV KO 86/22).

B. M. zwrócił się także do Sądu Najwyższego za pośrednictwem poczty elektronicznej, domagając się wznowienia postępowania co do orzeczonego środka zabezpieczającego, wskazując, że został on zastosowany z pogwałceniem przepisów prawa. Skazany twierdzi, że odbył już karę pozbawienia wolności i powinien być „wolnym człowiekiem w myśl Konstytucji RP i prawa” (k. 24 akt IV KO 86/22).

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Osobisty wniosek B. M. o wznowienie postępowania karnego okazał się oczywiście bezzasadny, co spowodowało odmowę jego przyjęcia w trybie art. 545 § 3 k.p.k.

W pierwszej kolejności należy zauważyć, że skazany już wielokrotnie ubiegał się o wznowienie postępowania w tej sprawie:

- postanowieniem z dnia 22 września 2016 r., sygn. akt IV KO 1/16, oddalono wniosek obrońcy skazanego o wznowienie postępowania,
- postanowieniem z dnia 9 grudnia 2016 r., sygn. akt IV KO 84/16, Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia wniosków skazanego wobec ich oczywistej bezzasadności,
- postanowieniem z dnia 23 lutego 2017 r., sygn. akt IV KO 3/17, Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia wniosku skazanego wobec jego oczywistej bezzasadności,
- postanowieniem z dnia 27 lipca 2017 r., sygn. akt IV KO 60/17, Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia wniosku skazanego wobec jego oczywistej bezzasadności,
- zarządzeniem z dnia 16 lipca 2018 r., sygn. akt IV KO 33/18, Przewodniczący Wydziału IV Izby Karnej Sądu Najwyższego odmówił przyjęcia wniosku skazanego,
- zarządzeniem z dnia 28 lutego 2020 r., sygn. akt IV KO 87/19, upoważniony sędzia Izby Karnej Sądu Najwyższego odmówił przyjęcia wniosku skazanego; w ramach tego postępowania wyznaczono skazanemu obrońcę z urzędu, który przedłożył opinię o braku podstaw do wznowienia postępowania,
- postanowieniem z dnia 28 sierpnia 2020 r., sygn. akt IV KO 59/20, Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia wniosku skazanego wobec jego oczywistej bezzasadności; postanowienie to zostało utrzymane w mocy postanowieniem Sądu Najwyższego z dnia 30 września 2020 r., sygn. akt IV KZ 46/20,
- postanowieniem z dnia 8 października 2020 r., sygn. akt IV KO 103/20, Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia wniosku skazanego wobec jego oczywistej bezzasadności,
- postanowieniem z dnia 29 grudnia 2020 r., sygn. akt IV KO 134/20, Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia wniosku skazanego wobec jego oczywistej bezzasadności,
- postanowieniem z dnia 28 maja 2021 r., sygn. akt IV KO 37/21, Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia wniosku skazanego wobec jego oczywistej bezzasadności,

- postanowieniem z dnia 25 lutego 2022 r., sygn. akt IV KO 168/21, Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia wniosku skazanego wobec jego oczywistej bezzasadności; postanowienie to zostało utrzymane w mocy postanowieniem Sądu Najwyższego z dnia 22 czerwca 2022 r., sygn. akt IV KZ 8/22.

Wyrok w sprawie, w której aktualnie B. M. ubiega się o wznowienie postępowania, został także poddany kontroli kasacyjnej. Postanowieniem z dnia 14 czerwca 2016 r., sygn. akt IV KK 194/16, Sąd Najwyższy oddalił kasację obrońcy skazanego jako oczywiście bezzasadną.

Zgodnie z art. 545 § 3 k.p.k., Sąd Najwyższy, po stwierdzeniu, że z treści wniosku wynika jego oczywista bezzasadność, w szczególności w przypadku wniosku odwołującego się do okoliczności, które były już rozpoznawane w postępowaniu o wznowienie postępowania, odmawia jego przyjęcia bez wzywania skazanego do uzupełnienia braków formalnych pisma.

Pisma skazanego mają zasadniczo bardzo ogólny charakter, często nie odwołują się do konkretnych naruszeń prawa, a także nie wskazują na zaistnienie konkretnych podstaw wznowieniowych. Należy przypomnieć, że wniosek o wznowienie postępowania jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia, przysługującym od prawomocnego orzeczenia, który może okazać się skuteczny wyłącznie przy zaistnieniu w danej sprawie jednej ze ściśle określonych przesłanek uregulowanych w art. 540 k.p.k., art. 540a k.p.k., art. 540b k.p.k. lub art. 542 § 2 k.p.k.

W swoich pismach skazany wskazuje jednak na kilka okoliczności, które jego zdaniem miałyby stanowić podstawę wznowienia. Najdalej idącą z nich jest odwołanie się do nienależytej obsady Sądu I instancji i braku udziału ławnika w rozprawie. Potwierdzenie tych informacji prowadziłoby do konieczności uchylenia obu wyroków wydanych w sprawie z urzędu na podstawie art. 542 § 3 k.p.k. w zw. z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. Twierdzenia skazanego nie mają jednak pokrycia w aktach sprawy. Ich analiza prowadzi do wniosku, że w sprawie skazanego B. M. Sąd I instancji, jak również Sąd odwoławczy, były należycie obsadzone, a każdy członek składu orzekającego był obecny na całej rozprawie. Skazany już we wcześniejszych postępowaniach wznowieniowych odwoływał się do tej okoliczności (sprawy IV KO 59/20 i IV KO 108/21). Sąd Najwyższy w niniejszym składzie

aprobuje zajęte tam stanowisko, że do uchybienia z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. w tej sprawie nie doszło.

Skazany odwołuje się także do okoliczności związanych z zastosowanym wobec niego środkiem zabezpieczającym. Wskazuje ogólnie na: potrzebę uchylenia tego środka (kwestia rozpoznawana wcześniej w sprawach IV KO 86/16, IV KO 134/20, IV KO 168/21); istnienie sprzeczności pomiędzy opiniami biegłych zgromadzonymi w aktach sprawy, prowadzące do zastosowania środka zabezpieczającego (kwestia rozpoznawana wcześniej w sprawach IV KO 3/17; IV KO 59/20; IV KO 134/20) oraz poszukiwanie przez Sąd rozpoznający sprawę konkretnych biegłych, którzy wydadzą opinię o określonej treści, niekorzystną dla skazanego (kwestia rozpoznawana wcześniej w sprawach IV KO 59/20 i IV KO 103/20). Należy w pełni podzielić dotychczasowe stanowisko Sądu Najwyższego dotyczące ww. kwestii, wyrażone w orzeczeniach odnoszących się do poprzednich wniosków skazanego.

Podstawy wznowienia postępowania karnego nie stanowi także podnoszona przez skazanego niewspółmierność sankcji karnej za przypisany mu czyn. Ocena współmierności orzeczonej sankcji karnej nie mieści się w ramach żadnej z przesłanek wznowienia postępowania. Na kwestię ww. surowości kary i orzeczonego środka zabezpieczającego skazany wskazywał już w sprawach IV KO 84/16 oraz IV KO 108/21 i w obu tych postępowaniach trafnie uznano, że twierdzenia skazanego nie mogą doprowadzić do wzruszenia prawomocnego wyroku.

Skazany odwołuje się także do pisma z dnia 3 czerwca 2022 r. załączonego do akt sprawy IV KK 168/21 (k. 26 tych akt). Jako podstawy wznowieniowe skazany wskazuje tam surowość sankcji karnej i niesłuszne zastosowanie środka zabezpieczającego, o czym była już mowa powyżej. Powołuje się tam także na przesłankę z art. 540 § 1 pkt 1 k.p.k., tj. popełnienie przestępstwa w toku postępowania. W związku z tym twierdzeniem do akt załączono także postanowienie prokuratora Prokuratury Rejonowej Bielsko-Biała Północ w Bielsku-Białej z dnia 25 maja 2022 r., sygn. akt [...] Ds. [...], o odmowie wszczęcia śledztwa w sprawie niedopełnienia obowiązków i przekroczenia uprawnień w bliżej nieokreślonym okresie czasu w Bielsku-Białej przez Sędziego Sądu Okręgowego

M.C. poprzez dopuszczenie jako dowodu w prowadzonym pod sygn. akt III K 57/14 postępowaniu przeciwko B. M., oskarżonemu o czyn z art. 197 § 1 k.k., trzech opinii sądowo-seksuologicznych oraz powołaniu biegłych z zakresu psychiatrii, psychologii celem wydania opinii w zakresie stanu zdrowia psychicznego opiniowanego, a nadto dopuszczenie do udziału w postępowaniu aplikanta adwokackiego pozostającego w substytucji wyznaczonego dla B. M. obrońcy z urzędu, czym działano na szkodę interesu prywatnego B. M. , tj. o przestępstwo z art. 231 § 1 k.k., wobec stwierdzenia, że czyn nie zawiera znamion czynu zabronionego (k. 27 akt IV KO 168/21). Skazany podnosi, że pomimo takiego rozstrzygnięcia nadal twierdzi, że zachowanie sędziego miało wpływ na treść orzeczenia w jego sprawie, a Prokuratura Rejonowa Bielsko-Biała Północ w Bielsku-Białej nie powinna prowadzić tej sprawy. Skarżący w żaden sposób nie wykazał, aby w toku postępowania dopuszczono się przestępstwa, tym samym nie jest możliwe wznowienie postępowania w oparciu o art. 540 § 1 pkt 1 k.p.k.

W świetle powyższych okoliczności, na podstawie art. 545 § 3 k.p.k., należało odmówić przyjęcia wniosku skazanego do rozpoznania.

W związku z odmową przyjęcia wniosku skazanego do rozpoznania w trybie art. 545 § 3 k.p.k., bezprzedmiotowe było rozpoznanie jego wniosku o wyznaczenie obrońcy z urzędu i zwolnienie od kosztów sądowych, dlatego też wnioski te pozostawiono bez rozpoznania.

Wobec złożenia przez skazanego do Sądu Najwyższego wniosków o przywrócenie terminu do wniesienia skargi do Europejskiego Trybunału Praw Człowieka oraz o wyznaczenia obrońcy z urzędu celem sporządzenia skargi do Trybunału Konstytucyjnego, należy stwierdzić, że dokonanie tych czynności nie mieści się w kompetencjach Sądu Najwyższego orzekającego w przedmiocie wniosku o wznowienie postępowania karnego.

Mając na uwadze powyższe, należało orzec jak w części dyspozytywnej postanowienia.